

Consell municipal d'infants Castellar del Vallès

Què són els Consells d'Infants?

Els **Consell d'infants** són òrgans de participació infantil que treballen per la millora i transformació del municipi i, per tant, és són òrgans polítics. Com qualsevol altre òrgan de participació té un valor afegit perquè està formant per la participació i per la ciutadania.

Orígens dels Consells d'Infants

1989: La **Convenció dels drets dels infants**, aprovada per les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, atorga als nens i les nenes el dret a expressar les seves opinions i que aquestes siguin tingudes en compte en tots els assumptes que els afectin, així com el dret d'opinar, el dret d'expressió, la llibertat de pensament, la llibertat d'associació i el dret a rebre una informació adequada.

1991: Francesco Tonucci va posar en marxa el projecte "**La ciutat dels infants**" a la ciutat italiana de Fano. Els Consells Municipals d'Infants s'han desenvolupat a Catalunya inspirats, en gran part, en aquest model de participació infantil. La idea de fons del projecte és que **un municipi que es pensa i es construeix des de la mida i les necessitats dels infants resulta ser un municipi més adequat per a tothom**. Una bona perspectiva per fer un món millor per a tothom és construir-lo des del respecte i l'adequació als més petits, i per fer-ho cal conèixer la seva opinió. Es reivindica, així, la participació dels infants en la vida pública com una forma de millorar la seva qualitat de vida i la de la resta de ciutadans, d'una banda, i la democràcia com a sistema polític, d'una altra.

1997: L'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona va impulsar el projecte "**La ciutat dels nens**" i 8 municipis van crear els primers Consells d'Infants de Catalunya.

2002: UNICEF crea el segell de reconeixement de **Ciutats amigues de la infància**.

2008: Es constitueix la **Xarxa de Consells d'Infants a la província de Barcelona** en el marc de l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona.

2009: Es constitueix per primera vegada el **Consell d'Infants de Castellar del Vallès**.

2010: La **lleï 14/2010 dels drets i les oportunitats** en la infància i l'adolescència atorga a la participació un lloc privilegiat i assenyalava les administracions públiques com les responsables de facilitar els canals que calgui.

2013: El **Pacte per la Infància a Catalunya** del 2013 reconeix la necessitat de crear òrgans de participació infantil en l'àmbit local i nacional.

El juliol del 2013 s'aprova el **Decret 200/2013** dels consells de participació territorial i nacional dels infants i adolescents de Catalunya. En el seu preàmbul recull textualment que la llei reconeix el dret de participació dels infants i adolescents

2014: El 20 de novembre de 2014 es constitueix per primera vegada el **CNIAC** (Consell Nacional d'Infància i Adolescència de Catalunya)

2016: S'elabora el **Programa d'Impuls** de la participació Infantil.

Objectius del Consell d'Infants

- ✓ Fer un municipi també a la mida dels infants.
- ✓ Fomentar la participació dels infants en els afers de la ciutat.
- ✓ Millorar la ciutat globalment incorporant altres punts de vista.
- ✓ Promocionar els drets de la infància.
- ✓ Educar en el joc democràtic, en els valors en què es fonamenta i en les actituds i pràctiques amb què es construeix dia a dia, tot augmentant les competències dels infants a l'hora de pensar i argumentar, desenvolupar l'esperit crític, assolir responsabilitat amb els afers col·lectius, capacitat de compromís i exercir el rol de representant.
- ✓ Posar en valor la política com una activitat necessària per a la convivència, que pot ser gratificant i il·lusionant, però que s'ha d'exercir amb honestedat i compromís.
- ✓ Generar processos que permetin que l'Administració local millori la seva organització interna per la via d'una millor coordinació entre serveis i recursos.
- ✓ Fomentar que els infants coneguin la ciutat, participin en la seva construcció, i hi gaudeixin.
- ✓ Conèixer, per part dels infants i altres actors implicats, més i millor el funcionament de l'ajuntament.

Ser representant

El Consell està format per un membre de cada grup-classe de 5è i 6è de primària de les escoles del municipi. Els representants **formen part del Consell durant dos cursos escolars** de manera que cada any es renova la meitat dels membres del Consell. Això facilita la seva continuïtat, d'una banda, i la renovació, d'una altra.

Amb la seva constitució i organització es pretén que el Consell sigui:

- ✓ **Infantil:** sembla una obvietat, però és important destacar que ser infant és condició per formar-ne part. Al Consell només assisteixen i intervien els adults quan els seus membres ho demanen expressament (per obtenir informació...), a excepció de la dinamitzadora que té per missió proposar les dinàmiques i actuar com a mediatra entre els infants i l'organització escolar i municipal.
- ✓ **Universal:** tots els infants del municipi tenen la possibilitat de formar-ne part com a representats. Cal fugir de l'elitisme en l'elecció dels representants i partir de la voluntarietat per part dels infants.
- ✓ **Representatiu:** els membres del Consell han de disposar de mecanismes per conèixer l'opinió dels seus companys, a qui representen, i actuar com a portaveus. Aquests mecanismes poden ser: activitats proposades per ser realitzades a les escoles, bústies de propostes i suggeriments instal·lades a les escoles i la bústia electrònica (consellinfants@castellarvalles.cat).
- ✓ **No manipulable:** els representants, els membres del Consell, tenen per missió expressar les idees dels infants, per això no ha de patir la intervenció directa dels adults, en general, ni de l'administració en particular. En aquest sentit el paper dels dinamitzadors consisteix en, des d'una postura estratègica de neutralitat, vetllar per establir, amb criteris pedagògics, les condicions i les activitats que permetin als infants obtenir informació de diverses fonts, formar-se opinions i expressar-les de forma que els adults puguin rebre-les.

- ✓ **Vinculant per a l'Ajuntament:** ha de ser possible establir un diàleg entre l'Ajuntament i el Consell per fer un seguiment de l'aplicació de les seves propostes. L'incompliment per part dels adults dels acords a què s'hagi arribat amb els infants comporta la desmobilització de la participació ciutadana a partir de la frustració de les primeres experiències. Els infants perceben la utilitat de la seva participació en termes reals i no simbòlics. La participació ha de ser útil. La participació té per objectiu exercir una influència en la realitat. Si els infants no perceben aquesta influència és difícil que atribueixin valor al procés.

És important que els infants copsin el compromís que s'adquireix en ser representant dels seus companys en el Consell. Aquest compromís consisteix en:

- ✓ **Assistir a les reunions del Consell:** una trobada mensual aproximadament, d'octubre a maig, sempre en dijous i de 17.30 a 19 hores a la Sala Valls Areny del Mirador. L'acte de Constitució i l'acte de presentació de propostes es faran a la Sala de Plens de Ca l'Alberola (Pg. Tolrà, 3)
- ✓ **Actuar com a portaveus dels seus companys,** traspasant al Consell les idees, propostes i opinions que recullin dels seus companys/es i informant als seus companys/es de les activitats del Consell.

Participar

El procés participatiu en el marc del Consell Infantil Municipal es planteja a partir de diferents elements:

- ✓ **Facilitar l'obtenció d'informació:** La informació es troba a la base de la participació. Només amb una informació de qualitat, obtinguda de forma directa (per observació o amb eines com enquestes, entrevistes, etc) o a través dels mitjans de comunicació, de persones representatives... es poden formar opinions realistes. La informació ha d'arribar als infants en un llenguatge que aquests puguin entendre, d'acord amb el seu procés personal de desenvolupament.
- ✓ **Escoltar i ser escoltat:** Sentir-se escoltat és un element clau per fer possible la participació. Només des de l'escolta mútua és possible el diàleg i només el diàleg forma opinions compartides.
- ✓ **Ser consultat:** L'opinió dels infants ha de ser demanada de forma activa, del contrari es senten exclosos en els processos de consulta.
- ✓ **Diàleg:** com a mitjà per contraposar els punts de vista propis amb els dels altres. Definir les idees pròpies davant dels altres i conèixer les postures alternatives.
- ✓ **La negociació i la recerca de l'acord:** com a mitjà per arribar a decisions comuns i compartides, entenent que en situacions en què els interessos són contraposats només el desig d'arribar a un acord ens permet obtenir solucions acceptables.
- ✓ **Compartir i comprometre's amb les decisions:** La participació no consisteix només en opinar i prendre part en la presa de decisions sinó també en el compliment d'allò que s'ha decidit.

Pla de treball

Les trobades del Consell d'Infants es realitzen al llarg del curs escolar i es podrien distingir els tres moments següents:

- ✓ **Acte de constitució:** Trobada amb l'Alcalde i regidors/es per donar la benvinguda als representants i per establir quin serà el tema/es que es treballaran al llarg del curs.
- ✓ **Desenvolupament de les trobades del Consell:** Les trobades mensuals del Consell tenen per objectiu que els infants puguin obtenir informació, reflexionar, debatre i fer propostes sobre el tema/es que s'hagin plantejat, així com proposar nous temes de debat, a partir dels suggeriments que els arribin d'altres nens/es.

Per tal de realitzar la seva tasca com a representants es facilitarà material de suport i algunes propostes d'activitats per a realitzar a l'escola. És important que els tutors i tutores facilitin un temps de classe perquè els representants puguin comentar amb els seus companys i companyes les propostes que han fet altres grups. Així, es recullen les propostes d'un nombre més significatiu de nens/es. Les idees i propostes de cada grup-classe es posaran en comú i es debatran a les trobades del Consell.

A banda del tema que es treballi, també es recullen els suggeriments dels companys dels representants per fer-los arribar al tècnic corresponent i al Ple el dia que es presenten les propostes. En més d'una ocasió s'ha decidit convocar tècnics (de via pública, de medi ambient, d'esports...) o regidors (d'educació, de participació) per ajudar-nos a resoldre dubtes o a donar-nos informació necessària per continuar treballant l'encàrrec.

Les actes de les reunions es penjen al blog.

- ✓ **Acte de presentació de propostes:** el Consell presentarà al Ple municipal les seves propostes. L'alcalde i els regidors podran fer comentaris a les diferents iniciatives i expressaran el suport que ofereixen a cadascuna d'elles.

Després de les trobades, un grup de representants van al **Magazine Dotze de Ràdio Castellar** a explicar en directe quina és la feina que fan al Consell d'Infants.

A banda de l'encàrrec o del tema principal que es decideixi treballar i de les propostes o idees que puguin aparèixer, també s'organitzen les **jornades esportives i la FDMMA** (Festa del Dia Mundial del Medi Ambient) que són propostes que van néixer al Consell d'Infants i que els nois/es han decidit mantenir al llarg dels anys.

Calendari 2017/2018

Octubre			
Dia 19	17.30 h	El Mirador	Trobada representants.
Dia 25	12.30 h	Ràdio Castellar	EMILI CARLES-TOLRÀ
Novembre			
Dia 22	12.30 h	Ràdio Castellar	EL SOL I LA LLUNA
Dia 23	17.30 h	Ca l'Alberola	Trobada de representants
	18.00 h	Ca l'Alberola	Reunió famílies dels representants
	18.30 h	Ca l'Alberola	Acte de constitució del Consell d'Infants
Desembre			
Dia 14	17.30 h	El Mirador	Trobada de representants
Dia 20	12.30 h	Ràdio Castellar	MESTRE PLA

Gener			
Dia 11	17.30 h	El Mirador	Trobada de representants
Dia 17	12.30 h	Ràdio Castellar	EL CASAL
Febrer			
Dia 8	17.30 h	El Mirador	Trobada de representants
Dia 14	12.30 h	Ràdio Castellar	JOAN BLANQUER
Març			
Dia 8	17.30 h	El Mirador	Trobada de representants
Dia 14	12.30 h	Ràdio Castellar	BONAVISTA
Abril			
Dia 5	17.30 h	El Mirador	Trobada de representants
Dia 11	12.30 h	Ràdio Castellar	FEDAC CASTELLAR
Maig			
Dia 3	17.30 h	El Mirador	Trobada de representants
Dia 9	12.30 h	Ràdio Castellar	SANT ESTEVE
Dia 31	17.30 h	Ca l'Alberola	Trobada de representants
	18.00 h	Ca l'Alberola	Presentació de propostes al Ple
Juny			
Dia 6	12.30 h	Ràdio Castellar	EL SOL I LA LLUNA

Memòria breu del treball del Consell d'Infants

Des del curs 2009-2010 el Consell d'Infants ha treballat al voltant de diferents temes. Alguns són propostes dels mateixos representants, d'altres són propostes que han recollit dels seus companys/es i d'altres són encàrrecs de l'Ajuntament. Aquí en teniu un resum:

2009-2010 "El pati escolar. Com volem qui sigui?" amb l'objectiu de pensar com es poden millorar els patis de les escoles per fer-los espais a mida de les diferents necessitats dels infants, en particular, i de la comunitat educativa, que és tota la comunitat, en general.

2010-2011 "Movem-nos per Castellar" Aprofitant que s'elaborava el Pla de Mobilitat Urbana al municipi i que s'obria un procés participatiu a la ciutadania, el Consell d'Infants va fer una reflexió sobre l'ús del transport públic i el privat, les barreres arquitectòniques, els hàbits es podrien canviar per moure'ns d'una manera més sostenible... D'aquestes reflexions, i a través de les activitats, en van sortir diferents propostes, algunes de les quals es van incorporar al Pla de Mobilitat Urbana.

2011-2012 es va treballar per crear el **Banc del Temps del Consell d'Infants**. Després del treball de tot el curs i de signar un conveni amb la Fundació Aldauri de Bilbao es va crear la pàgina web <http://www.castellarvalles.cat/bdtconsellinfants> perquè tots els nens i nenes de 5è de primària a 2n d'eso es puguin inscriure al Banc del Temps i posar-se d'acord per fer els intercanvis.

2012-2013 Conèixer Castellar a través del joc. El punt de partida era que per respectar i estimar el nostre municipi és important que el coneguem bé i el joc és una bona eina per fer-ho. Es va fer una maleta amb jocs de taula adaptats per cedir-los en préstec a les escoles. A la maleta hi ha puzles, un domino, dos memorys i un lince.

2013-2014 es va treballar per un **Castellar verd**. Algunes de les propostes que es van tirar endavant va ser la campanya per la recollida de les caques de gos (es van penjar més de 140 cartells fets pels nens/es) i la FDMMA (Festa del Dia Mundial del Medi Ambient)

2014-2015 va començar molt marcat per la creació del CNIAC, la trobada territorial (a Granollers), l'acte de Constitució del CNIAC a Barcelona i les colònies de les representants del Consell al CNIAC. L'encàrrec, escollit pels representants, va ser **Castellar antic** i va sortir la proposta d'elaborar una Guia feta i pensada pels nens/es amb la voluntat de donar a conèixer elements patrimonials importants de Castellar. Donat que no hi havia temps per acabar l'encàrrec es va optar per destinar-hi dos cursos, de manera que el curs 2015-2016 s'acabarà la Guia i es continuarà rebent propostes relacionades amb el tema.

2015-2016, finalment, es va decidir no continuar amb l'encàrrec perquè va sortir la proposta de participar en **dos processos participatius del municipi**: el de la Plaça Mirador i el dels pressupostos municipals. Des de **Vilabarrakes** també es van posar en contacte amb el Consell per recollir propostes per fer un Vilabarrakes de dia per la festa major.

2016-2017 es va participar en els **pressupostos participatius** resultant guanyadores les dues propostes del Consell d'Infants: instal·lar rocòdroms en forma de lletra a la Plaça del Mirador i a la Plaça de la Fàbrica Nova i proposta per la millora de la seguretat per a la mobilitat en bicicleta amb un carril bici a la ronda per accedir al Mestre Pla i la millora de la senyalització al nucli per poder circular en bicicleta amb més seguretat.

Agents implicats al Consell d'Infants

En la dinàmica del Consell els infants són els protagonistes. Però, per fer-la possible és necessari el suport d'una xarxa de treball formada pel conjunt d'agents educadors.

Les **escoles** són una part molt important d'aquesta xarxa. A les escoles, els infants han de poder informar del que passa al Consell d'Infants, obtenir informació, debatre, posar en comú idees i fer propostes dels temes que es treballin. És l'espai principal on han de poder recollir el parer dels seus representats.

D'altra banda, la relació i el coneixement mutu entre el Consell i altres **entitats ciutadanes** (AMPAs, entitats culturals, educatives...) ha de permetre que aquest es situï en igualtat de condicions, com a mínim, en la xarxa de participació del municipi.

També les **famílies** tenen un paper cabdal a l'hora de facilitar la participació dels infants i valorar la seva aportació cívica i l'aprenentatge que realitzen. Per això, es proposa organitzar una reunió de presentació del Consell per explicar a les famílies què és, com funciona i per a què serveix a l'inici del procés. Aquesta reunió s'aprofitarà per resoldre qüestions com l'autorització per a la difusió de la imatge, etc.

L'**Ajuntament** promou la constitució del Consell municipal d'infants com a òrgan de consulta per tal de conèixer l'opinió dels infants del municipi. Això li confereix unes responsabilitats envers el Consell que es concreten en:

- ✓ utilitzar el Consell com a òrgan de representació i de consulta dels infants del municipi atorgant-li valor representatiu i legitimitat
- ✓ implicació de l'Alcaldia en els moments claus del procés de participació
- ✓ disponibilitat per a la interlocució amb el Consell sempre que els infants ho demanin

- ✓ implicació de totes les regidories per donar suport, en allò que sigui necessari, al procés de participació, informació, consulta, etc.
- ✓ seguiment periòdic de les propostes i acords presos amb el Consell i retornar la informació sobre el procés participatiu...

D'altra banda, el Consell municipal d'infants de Castellar forma part de xarxes de Projectes de participació infantil a nivell supramunicipal i també del CNIAC (Consell Nacional de la Infància i l'Adolescència de Catalunya)

Xarxa de projectes de Participació Infantil de la Diputació de Barcelona, que té per objectiu proporcionar als ajuntaments un espai de reflexió, de formació i d'intercanvi d'experiències entre els municipis que han impulsat la constitució del Consell d'Infants.

EI CNIAC és un òrgan participatiu i consultiu, un espai de trobada i participació dels infants i els adolescents de Catalunya, on poden reflexionar, opinar i fer propostes sobre aquells temes que els afecten. L'espai on els infants i adolescents expressen els seus desitjos, demandes, propostes, projectes, retrets o crítiques als polítics per tal de fer un país millor per a tothom. Els objectius del CNIAC són:

- ✓ Conèixer els punts de vista dels infants i adolescents
- ✓ Proposar millores en les seves condicions de vida
- ✓ Vetllar pels drets dels infants i adolescents
- ✓ Afavorir el seu reconeixement social
- ✓ Tenir un espai estable de participació, representació, visualització
- ✓ Participar a les polítiques d'infància formant part de la comissió sectorial del Consell General de Serveis Socials

El Consell d'Infants de Castellar té dues representants que fan d'enllaç entre el CNIAC i el Consell municipal.

Més informació

Al blog del Consell d'Infants <http://conselldinfants.castellarvalles.cat> hi trobareu imatges, vídeos de l'activitat del Consell així com les actes de les trobades. A la pàgina web de l'Ajuntament www.castellarvalles.cat/conselldinfants hi ha informació més estable del funcionament del Consell. L'adreça de correu electrònic de Consell és conselldinfants@castellarvalles.cat